

Filosofia de Gènere

Codi: 43843

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4316227 Filosofia Aplicada	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Begonya Saez Tajafuerce

Correu electrònic: begonya.saez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

Per garantir la integració de l'alumnat, en el cas que sigui necessari, la docència s'impartirà també en castellà i/o anglès

Equip docent

Alba Torrents Gonzalez

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit per cursar l'assignatura

Objectius

Filosofia de gènere és una assignatura optativa l'objectiu general de la qual és abordar el caràcter i l'abast crítics del gruix conceptual que el pensament feminista, de gènere i *queer*, tant en la seva vessant teòrica com pràctica o de l'activisme, ha conformat al llarg del darrer segle. Aquesta tasca es desenvolupa des de l'interès per la pregunta per l'ésser (en el sentit que es demana per la naturalesa de "la dona" o de "les dones", de l'homosexualitat o de la intersexualitat, de la violència de gènere, etc.) en atenció d'una banda al binomi identitat/diferència i, de l'altra, a l'així anomenada ontologia relacional. També es posarà atenció a una genealogia temàtica i conceptual que respon als plantejaments crítics de les epistemologies feministes desenvolupades a partir de finals dels anys 70.

Els objectius específics considerats són:

- donar compte dels contraforts del pensament crític contemporani en el pensament feminista, de gènere i *queer*;
- identificar les categories i ordres discursius cabdals del pensament feminista, de gènere i *queer*;
- contrastar les lògiques i espais operatius de l'heteropatriarcat en relació a lògiques altres;
- assolir una comprensió del cos com a significant singular en el context del pensament contemporani;
- llegir i analitzar textos dels autors i autores considerats/-des.

Competències

- Analitzar i interpretar temes i problemes de la recerca filosòfica contemporània actual fonamentats en la relació entre ètica, art i política.
- Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
- Identificar i descriure els elements teòrics rellevants en la recerca ètica contemporània, especialment aquells associats a la qüestió del bé, la justícia i les implicacions polítiques.
- Organitzar el temps i els recursos per desenvolupar una recerca: dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Relacionar els conceptes i els coneixements entre les diferents àrees de la recerca filosòfica actual en relació amb les dependències entre ciència i tecnologia, i les implicacions ètiques i polítiques d'aquestes dependències.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la temàtica i la problemàtica filosòfica als conflictes actuals i institucionals al voltant de les qüestions de gènere.
2. Aplicar les teories i els marcs conceptuals de la filosofia de gènere als problemes socials, culturals i tecnològics del món actual.
3. Aportar elements filosòfics a la identificació i la crítica de les discriminacions socials per raó de gènere.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Identificar les qüestions de gènere que hi ha darrere la pràctica i la institucionalització de la recerca acadèmica.
6. Organitzar el temps i els recursos per desenvolupar una recerca: dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
7. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
8. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
9. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'agrupen al voltant de cinc temes que concerneixen la pregunta per l'estatut del cos en el pensament contemporani:

- 1- L'apoderament
- 2- L'emancipació
- 3- La resistència
- 4- La subversió

5- La dissidència

Cadascun d'aquests temes s'abordaran des d'una perspectiva interseccional i en al·lusió a casos concrets del món i de la vida contemporanis que remetin a experiències individuals i col·lectives actuals. Alguns exemples d'aquest exercici és la consideració de la transsexualitat infantil, de la reivindicació dels drets per a les treballadores sexuals, de la vigència de les lleis d'identitat de gènere, etc.

Metodologia

- Redacció i exposició dels objectius del curs en relació als objectius de l'assignatura (10%)
 - Elaboració i treball relatiu als temes de l'assignatura. Exter
 - Exposició i defensa del treball (30€)
 - participació a classe (10%)

No es farà ús del Campus Virtual. Si cal establir un contacte amb la professora, caldrà fer-ho en les hores de despatx i, excepcionalment, a través del correu electrònic. Les proves escrites es lliuraran en còpia en paper.

Cas que en el departament o altres contextos docents rellevants tinguin lloc activitats formatives rellevants per als continguts del curs, convindrà assistir-hi.

Cas que la docència sigui telemàtica, el contacte es farà via e-mail i Microsoft Teams.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Elaboració treball relatiu als temes de l'assignatura. Extensió: 10 - 15 pàgines. Exposició i defensa del treball	75	3	4, 5, 6, 7, 8, 9
Participació a classe	22,5	0,9	6
Presentació del curs. Exposicions teòriques dels principals conceptes. Comentaris de textos del dossier. Avaluació dels continguts del curs i de la metodologia.	45	1,8	2, 3, 5, 7, 8

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada i pressuposa l'assistència a classe i el seguiment constant del curs.

Per aprovar, cal realitzar totes les activitats d'avaluació consignades i obtenir-hi una qualificació mínima de 5 sobre 10.

Atès que l'assignatura es conforma com a seminari, es valorarà la participació activa a la classe més enllà de l'exposició obligatòria. És un requisit per ser avaluat/-da preparar a casa les classes tot fent les lectures corresponents, ampliar continguts, fer aportacions, etc.

Programació d'activitats d'avaluació.

- Segona classe del curs: Redacció i exposició dels objectius del curs en relació als objectius de l'assignatura (10%)

- Entrega en la data establerta des de la coordinació: Elaboració treball relatiu als temes de l'assignatura. Extensió: 10 - 15 pàgines (50%)
- Penúltima i última classe del curs: Exposició i defensa del treball. (40%)

Totes les activitats d'avaluació seran objecte de revisió la setmana següent a la finalització de les classes.

Només serà objecte de recuperació l'elaboració del treball.

L'estudiant rebrà la qualificació de *No avaluable* sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració treball relatiu als temes de l'assignatura. Extensió: 10 - 15 pàgines	50%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9
Exposició i defensa del treball	30%	2,5	0,1	1, 2, 4, 6, 8
Preparació i participació a classe 10 %	10%	0	0	4, 8, 9
Redacció i exposició dels objectius del curs en relació als objectius de l'assignatura	10%	1	0,04	4, 6, 7

Bibliografia

S'entregarà un llistat de textos de treball abans del començament de les classes.

Tanmateix, la bibliografia bàsica relativa als fonaments teòrics de l'assignatura és:

Butler, Judith (1990): *El género en disputa. Feminismo y la subversión de la identidad*. México, Paidós, 2001.

_____ (1993): *Cuerpos que importan. Sobre los límites materiales y discursivos del sexo*. Paidós, 2002.

_____ (2004): *Deshacer el género*. Paidós, 2006.

Foucault, Michel (1971): *El orden del discurso*. Barcelona, Tusquets, 1980.

_____ (1976): *Historia de la sexualidad I. La voluntad de saber*. Barcelona, Siglo XXI, 2006.

----- (1996): *"Hay que defender la sociedad". Curso en el Collège de France 1975-1976.* Barcelona, Tusquets, 2001.

Freud, Sigmund (1930): *El malestar en la cultura.* Buenos Aires & Madrid, Amorrortu, 1956.

Freud, Sigmund (1915-1917): *Nuevas conferencias introductorias al psicoanálisis.* Buenos Aires & Madrid, Amorrortu, 1946.

Haraway, Donna (1988): "Saberes situados" en *Ciencia, cyborgs y mujeres. La reinvención de la naturaleza.* Madrid, Cátedra, 1991.

Hegel, G.W.F. (1807): *Fenomenología del espíritu.* Madrid, Alianza, 1970.

Lacan, Jacques (2013): *El seminario. Libro VI: El deseo y su interpretación 1958-1959.* Buenos Aires, Losada, 2014.

----- (1975): *El seminario. Libro X: Aun 1972-1973.* Buenos Aires, Losada, 1980.

Programari

No cal cap programari específic.